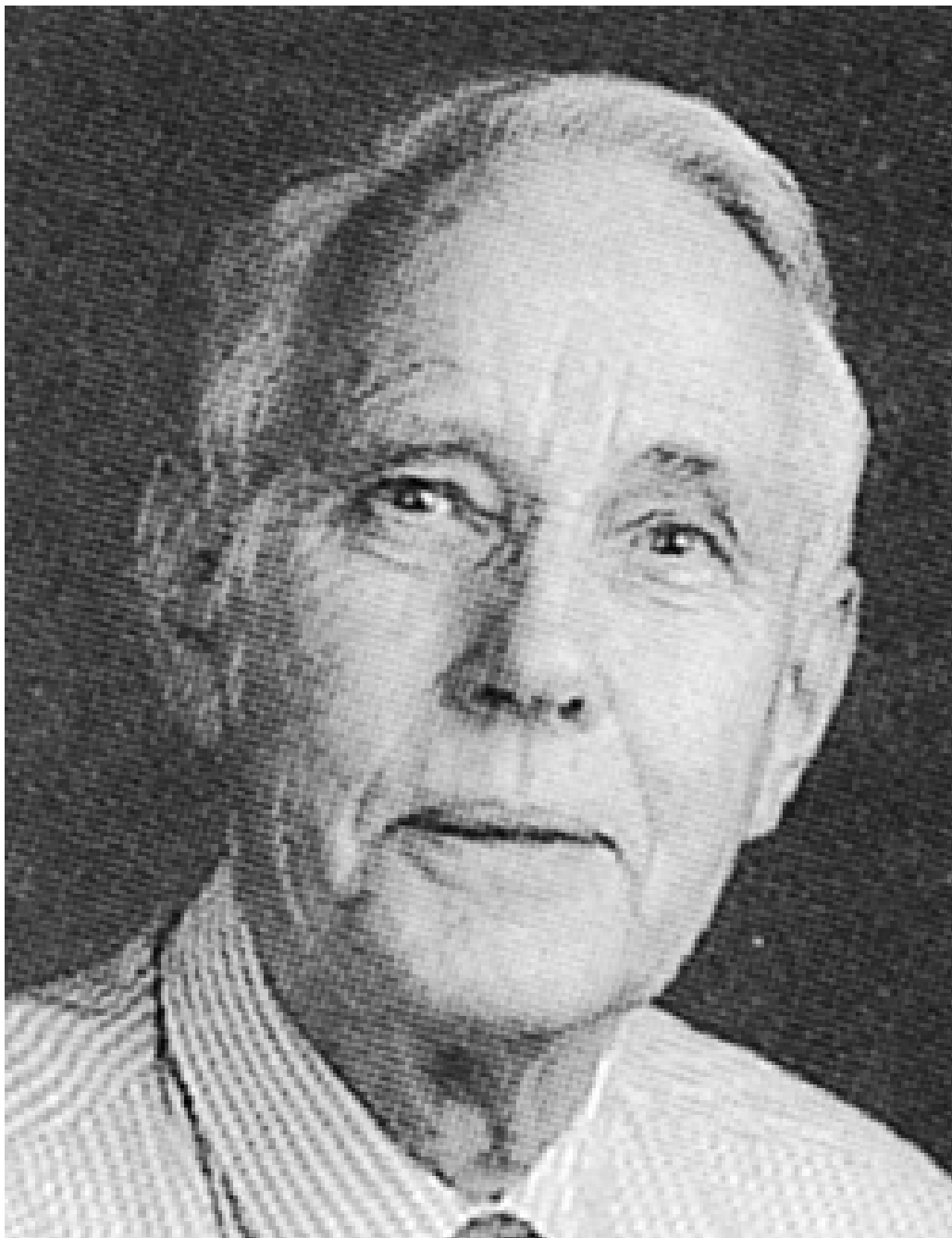

Minneord

OSS IMELLOM



Olav Per Foss døde 23. juni, 96 år gammel. Med ham er en faglig allsidig og uvanlig forekommende kollega gått bort.

Født i Oslo tok han bifag i kjemi i 1939 og medisinsk embetseksamen i 1946. Som spesialist i klinisk kjemi fra 1965 hadde han en bred utdanning innen allmennmedisin, mikrobiologi, indremedisin og psykiatri, hadde vært forskningsstipendiat hos professor Donald van Slyke i USA og vært overlege på det klinisk-kjemiske laboratoriet ved Det skandinaviske undervisningssykehus i Seoul, Korea (1962 – 63). I perioden 1964 – 87 var han assisterende overlege ved Sentrallaboratoriet, Ullevål sykehus.

I laboratoriet utnyttet Foss sine kjemiske kunnskaper på ulike vis. Tidlig satte han opp analysen «PBJ» – proteinbundet jod i serum. Dette var en omstendelig prosedyre med foraskning av serum og måling av jodmengden som uttrykk for thyreoideahormoner. Metoden muliggjorde påvisning av hypotyreose hos flere pasienter med årelange opphold for depresjon i psykiatriske avdelinger! Foss og Seksjon for lipidanalyser var i lang tid krumtapp for de nær 800 000 prøvene med lipidanalyser for Osloundersøkelsen, Oslo Helseråd og Statens helseundersøkelser.

Innen bruk av EDB i laboratoriet var Olav Per Foss pioner. Utover i 1960-årene ble datamengdene uoverkommelige for manuell håndtering. Ved hjelp av Kommunenes EDB-etat utarbeidet Foss og Sentrallaboratoriet på Ullevål sykehus selv et system basert på hullkort, to punchmaskiner og en sorteringsenhet. Med oppstart i 1965 var dette første gang moderne databehandling ble tatt i bruk ved norsk sykehus. Sammen med Universitet i Oslo utvidet han i 1968 datasystemet til også å omfatte kvalitetskontroll og statistikk, hvilket vakte stor internasjonal interesse.

Foss var en god foreleser for fysiokjemielever, medisinstudenter og fagfeller. Hans lærebok *Fysiologi, patofysiologi, klinisk kjemi for fysiokjemikere* fra 1980 ble brukt som støttelitteratur for medisinstudenter.

Foss var i en årrekke medlem av Landsstyret i Legeforeningen og Landsrådet for Overordnede Sykehuslægers Forening. Innen eget fag var han formann i det vitenskapelige forum Norsk Selskap for Klinisk Kjemi og Klinisk Fysiologi og i fagforeningen Norsk Forbund for Klinisk Kjemi og Klinisk Fysiologi.

Med sin allsidige bakgrunn var Foss et levende leksikon for kjemiske spørsmål. Gjennom sin store kunnskap om laboratoriemedisinen innen 1950-årenes psykiatri kunne han bidra til opprettelsen av Dikemarks sykehusmuseum.

Olav Per Foss hadde et åpent sinn for kolleger og øvrige personellkategorier på laboratoriet og sykehuset. Han var vennlig, forekommende og hjelpsom, beskjeden på egne vegne og med utpreget humoristisk sans og en lett gjenkjennelig latter.

Ved Olav Per Foss' bortgang føler vi med ektefelle Ragnhild og øvrige familie. Vi lyser fred over hans minne.

På vegne av tidligere kolleger og ansatte ved

Avdeling for medisinsk biokjemi, Oslo universitetssykehus Ullevål

Publisert: 17. september 2013. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.13.1033

